

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quæst. VI. Vtrum relatio prædicam. &c. 811

libet alia entia realia, & rationis, nec magis potest in his, quam in cæteris intelligi, qualis fit ille conceptus abstrahens à formalitate reali, & rationis, aut qualis esse possit contractio, vel determinatio talis conceptus ad ens reale per modum realem, & ad ens rationis per modum rationis.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

61 Ad primum ex Aristotele desumptum respondeo, distinguendo duplicem mutationem; unam propriam, & per se intentam à natura; aliam communem, & quasi per accidens propria, & per se mutatio esse quæ per se intenditur à natura data opera, proceditque à principio quasi intrinseco rei, per quam mutationem movetur corpus, ut bene notat P. Rubius ad recipiendam in se aliquam perfectionem absolutam, ut materia ad recipiendam formam substantialem, vel accidentalem, ut quantitas, qualitas, &c. communis mutatio dicitur, quæ non procedit à principio per se ordinato ad talem mutationem, nec per se primo intenditur à natura; sed quasi per accidens sequitur, & per primum genus mutationis non potest acquiri, aut fieri relatio, quia natura non intendit per se productionem relationis, cum non sit perfectio absoluta rei; sed sequitur quasi per accidens in utroque extremo ad acquisitionem alicuius formæ absolutæ, atque per se intentæ in eis, vel saltem in aliquo eorum ut in exemplo adducto de Albo Romæ factæ de novo, ex cuius mutatione intrinseca mutantur omnia alba, quæ sunt in mundo, & acquirunt novas relationes: bene ergo docet Aristoteles ad relationem non terminari per se mutationem, aut motum propriissimum, & per se; sed acquiri sine illo, non tamen docuit Aristoteles, quod sine mutatione reali, saltem per accidens intentæ, & communi acquiratur relatio, cum verum sit, ac necessarium, ut subiectum quomocumque acquirat de novo respectum realem, aliter se habeat nunc, quam prius à parte rei, quæ est definitio mutationis realis; satis est autem per mutationem communem realem acquiri, ut sit verum ens reale. Unde absolute, ac simpliciter negatur, relationem sine aliqua mutatione reali acquiri, quia resultantia relationis de novo mutatio intrinseca realis est in subiecto, in quo resultat relatio, licet verum sit, quod talis mutatio non sit per se intentæ à natura, quod non tollit, ut id quod resultat per illam mutationem communem sit aliquid reale à parte rei, & non fictum per intellectum.

62 Ad secundum respondeo dicendo, tale argumentum non probare, relationem non esse aliquid reale; sed potius probare relationem non distinguui ab absolutis, ex quo non sequitur, nihil reale esse; sed potius ex vi illius argumenti probatur esse à parte rei aliquid, nam sicut ipsa absoluta sunt aliquid, ita relatio, quæ non distinguitur ab absolutis, sed est idem cum illis aliquid est reale, id est res absoluta à parte rei, seu eadem entitas cum absolutis, sicut, v. g. ex eo quod rationale non distinguitur realiter ab animali non debet colligi: ergo rationale nihil est à parte rei, & etiam quia omnipotentia, & cæ-

R.P. Ideph. de Penajuel Theol. Schol. Tom. 1.

tera attributa non distinguantur à Deo, vltimo modo à parte rei, non ideo debet colligi, talia attributa nihil esse, sed potius recte colligitur, esse aliquid reale divinum infinitum, & increatum: ergo similiter ex eo, quod relatio non distinguatur ab absolutis, non debet colligi, non dari relationem à parte rei; sed potius dicendum est, dari relationem à parte rei non distinctam ab absolutis; nam P. Franciscus Suarez, sine dubio sentit, relationes prædicamentales non distinguui ab absolutis fundamentis, & nihilominus nunquam negavit relationem realem prædicamentalem; sed potius concessit, tam vere dari illam, sicut absolutum, quia est idem cum absoluto; neque vllus Philosophus (etiam adversarij) negavit, dari relationes reales, & veras transcendentales, & nihilominus omnes dicimus, non distinguui à rebus absolutis, quia sunt adequate de essentia illarum; neque passio definit constituere speciale genus entis metaphysicum, scilicet prædicamentum passionis distinctum à prædicamento actionis, ex eo quod sit idem cum actione, & non distinguatur vltimo modo à parte rei ab illa formaliter. Tandem secundum fidem catholicam est certissimum, dari veras, proprias, & reales relationes in divinis, & nihilominus tales relationes non distinguuntur realiter; sed potius realiter identificantur cum divinitate absoluta: ergo similiter licet relationes prædicamentales nihil sint præter absoluta, (de quo supra late egimus, ubi probavimus data opera distinguui relationem à parte rei ab absolutis) quia identificantur cum illis, nihilominus erunt veræ, & reales.

Neque refert, quod relatio, ut relatio præscindatur ab absolutis, quia non præscinditur, ut aliquid per rationem constructum; sed ut à parte rei existens vere, & realiter.

Ad tertium concedo maiorem, nego minorem; 64 ad probationem illius, concedo item maiorem, & nego minorem, ad probationem illius concedo antecedens, & nego consequentiam quoad primam partem, quoad secundam concedo, id est in quantum docet, respicere terminum, & tandem nego vltimam partem illius: nam licet relatio habeat totum suum esse in ordine ad terminum, nihilominus est modus fundamenti existens in illo, & ideo ipsi adversarij asserunt in illo antecedenti conceptum relationis esse rationem referendi fundamentum ad terminum; sed non potest relatio referre fundamentum ad terminum, nisi inhærendo in fundamento: ergo inhæret in illo tanquam accidens, aut modus accidentalis illius; sed accidens respicit fundamentum, ut subiectum: ergo relatio respicit illud, & ordinatur ad ipsum, qui ordo est communis respectu accidentium absolutorum, & relativorum, præter hunc autem ordinem relationes habent ordinem ad terminum, seu sunt ipsi ordines ad ipsum, per quam rationem distinguuntur ab accidentibus absolutis.

Ad confirmationem concessa maiori, distinguo 65 minorem, quia duobus modis comparantur aliqua; primo ex natura rei, quia rationes naturales eorum non sunt tales absolute; sed ad alterum, ut sunt similia, aut æqualia; pater, & filius, & talis comparatio non est opus intellectus, seu rationis; sed sine dependentia à ratione reperitur in natura aliquarum rerum, alia est comparatio, quam non habent res ex propria natura, quia

quia non sunt distinctæ, aut cum sint, solum absolute concipiuntur in ordine ad aliud, & talis comparatio est opus rationis; primam igitur comparationem includunt in suo conceptu relationes reales, aliam vero relationes rationis, & ideo prima comparatio tanquam realis pertinet ad hoc prædicamentum. secunda vero tanquam non realis excluditur ab eo.

66 Ad argumenta secunda sententiæ patet ex dictis *subsect. ultima* in probatione nostræ conclusionis contra Caietanum, unde respondeo, Ad relationis realis, & Ad relationis rationis non convenit inter se vere, sed fictitie, & per rationem; ac proinde nihil vere commune dari utriusque; ratione cuius nihil potest abstrahi ab utroque Ad. Unde falsum est dicere, quod in probatione antecedentis docent adversarij, videlicet ita esse ad aliud relationem generis, sicut relationem paternitatis, nam relatio generis non est vere, & proprie ad aliud; sed fictitie, relatio autem patris est vere, & proprie ad terminum genitum, & sic nulla datur similitudo vera in hoc modo referendi.

67 Ad secundum concedo maiorem quoad primam partem; nam Ad ut Ad, ponit aliquid in fundamento, quod refert, quia non posset referre illud, si non esset intrinsece in illo; unde ad probationem concedo Antecedens, & consequens, & nego minorem illam ultimam ut patet ex dictis, & magis liquebit ex dicendis.

QVÆSTIO VII.

Utrum relatio secundum formalem rationem relationis dicat perfectionem?

SECTIO I.

Sententia adversaria proponitur.

PRIMA sententia asserit, relationem realem nullam dicere perfectionem in suo conceptu formali, ita multi ex Thomistis. Probatum primo, quia si relatio quatenus relatio est, diceret perfectionem, sequeretur, quod in divinis vna persona diceret perfectionem distinctam à parte rei ab ea, quam alia dicit; sed hoc est absurdum: ergo relatio, ut relatio nullam dicit perfectionem: maior sic probatur, quia vna persona constituitur relatione reali, per quam non constituitur alia; sed per vos relatio est perfectio: ergo vna persona habet perfectionem quam non habet alia: minor illa sic probatur, quia vnaquæque persona est infinite perfecta: ergo habet omnem perfectionem in se; hoc enim sonat esse infinite perfectam; sed si vna persona non haberet perfectionem, quam dicit alia, talis persona non diceret omnem perfectionem, cum non haberet illam, de qua agimus: ergo non esset infinite perfecta quod est falsissimum.

2 Confirmatur, quia ex opposita sententia sequeretur, vnam personam divinam v. g. Patrem non esse perfectam, quia teste Aristotele 3. *physic. cap. 3. & 5. met. cap. 16.* perfectum est, extra quod nihil est, hoc est, cui nihil deest; quare si

Patri æterno deest aliqua divina perfectio, non erit perfectus; sed filiatio est divina perfectio distincta à paternitate: ergo cum Patri deest filiatio, deest ei aliqua divina perfectio, & erit Deus imperfectus.

Ultimo, quia perfectio rei est integritas absoluta, & realis; sed relatio, ut relatio neque est absoluta, nec realis: ergo non dicit perfectionem.

SECTIO II.

Nostra conclusio ponitur, & probatur.

Conclusio; relatio realis prædicamentalis dicit bonitatem, & perfectionem, & probatur.

Primo ex Scriptura Sacra, nam *Genes. 1. dicitur*; vidit Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona; sed Deus fecit relationes reales prædicamentales existentes in Angelis, quibus respiciunt Deum, & per quas ad invicem ordinantur: Deus enim immediate per se ipsum producit, vel per se solum, vel simul cum creaturis omnem creaturam, quia omnis creatura est ens secundum, & participatum, ac proinde dependens à Deo; atqui relationes reales prædicamentales secundum ultimum sui sunt creaturæ: ergo producuntur, & fiunt omnes à Deo: ergo omnes relationes sunt valde bonæ, hoc est in sua ratione sunt perfectæ, alias quomodo verificaretur locus supradictus *Genes. vidit Deus omnia, quæ fecit, &c.*

Hoc ipsum colligitur ex Doctoribus Ecclesiæ, nam D. August. *lib. 83. questionum. quest. 24. omnia, quod est*, inquit, in quantum est bonum est, & *lib. 1. de doctrin. christ. cap. 32. cum dixisset, Deum esse, qui summe est, ait; at cætera, quæ sunt nisi ab illo esse non possunt, & in tantum bona sunt, in quantum esse ab eo acceperunt, ut sint, & lib. 3. de libero arbitrio, cap. 15. dixit: quidquid est, sicut esse debet, bonum est, & Boetius *lib. 2. de hebdomadis, cap. 2. quicquid est inquit, in eo, quod est, bonum est; elegantius Nazianzenus: quomodo, inquit, non bonum, quod à fonte bonitatis profluit, Deus enim plenitudo bonitatis, omnia bona, etiam minutissima perpetravit.**

Quæ omnia prius asseruerat Aristoteles *lib. 1. 7. Ethic. capit. 6. dicens, bonum æque dividi, ac ens, & per omnia prædicamenta vagari, & expressius dicit; bonum, & in substantia dicitur, & in quanto, & in quali, & in eo, quod est ad aliquid, ubi D. Thomas, bonum converti cum ente ait, quod in decem prædicamenta dividitur.*

Ex quibus omnibus sic argumentor: secundum mentem, & verba Doctorum constat, omnem ens esse bonum; sed relatio realis creata est verum ens reale: ergo est bonum quod est perfectum. Deinde Aristoteles ait, bonum esse in eo, quod est ad aliquid; sed id, quod est ad aliquid, est relatio: ergo in relatione est bonitas, seu perfectio.

SVBSECTIO